

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ KONSERVATUAR VE
MÜZİKOLOJİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN
KULAKLIK VE HOPARLÖR KULLANIMLARINA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

Serap SAYGIN

Lisans Tezi

Müzikoloji Bölümü

2026

(Her Hakkı Saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
MÜZİKOLOJİ BÖLÜMÜ

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ KONSERVATUAR VE MÜZİKOLOJİ BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN KULAKLIK VE HOPARLÖR KULLANIMLARINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

(An Investigation of the Views of Atatürk University Conservatory and Music Sciences
Department Students Regarding Their Use of Headphones and Speakers)

LİSANS TEZİ

Serap SAYGIN

Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS

Erzurum
Haziran, 2026

Atatürk Üniversitesi

Güzel Sanatlar Fakültesi

Müzikoloji Bölümü

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Serap SAYGIN tarafından hazırlanan “Atatürk Üniversitesi Konservatuar ve Müzikoloji Bölümü Öğrencilerinin Kulaklık ve Hoparlör Kullanımlarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı çalışması 11/06/2026 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Müzikoloji Bölümü Müzikoloji Ana Sanat Dalında, Diploma Çalışması (lisans tezi) olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Emrah LEHİMLER

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Ferhat ÇELİKOĞLU

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Koray ÇELENK

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Semih OKCU

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Şevki Özer AKÇAY

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Vefa TERZİOĞLU

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Yavuz ŞEN

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Yılmaz KAHYAOĞLU

Jüri Üyesi: Arş. Gör. Dr. Bahar ÖZŞEN

Jüri Üyesi: Arş. Gör. Ahmet ALUMUR

**6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması
Kanunu uyarınca ıslak imzalar
maskelenmiştir.**

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ
Bölüm Başkanı

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Lisans Tezi olarak sunduğum “Atatürk Üniversitesi Konservatuar ve Müzikoloji Bölümü Öğrencilerinin Kulaklık ve Hoparlör Kullanımlarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

../Haziran/2026

Serap SAYGIN

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanması sürecinde, fikirleriyle yolumu aydınlatan, çalışma disiplini ve akademik yaklaşımıyla bana örnek olan danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS'a teşekkürü bir borç bilirim. Tez yazım aşamasında her türlü kahrımı çeken, maddi manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili aileme ve bu süreçte yardımlaşarak ilerlediğimiz tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Serap SAYGIN

ÖZ

LİSANS TEZİ

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ KONSERVATUAR VE MÜZİKOLOJİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KULAKLIK VE HOPARLÖR KULLANIMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Serap SAYGIN

Haziran-2026, 41 sayfa

Amaç: Bu araştırmanın temel amacı, Atatürk Üniversitesi Konservatuar ve Müzikoloji Bölümü öğrencilerinin kulaklık ve hoparlör gibi ses ekipmanlarını kullanım alışkanlıklarını belirlemek ve bu araçların onların işitsel algıları, dinleme tercihleri ve işitme sağlıkları üzerindeki etkilerini mevcut durumuyla ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada, müzik öğrencilerinin kulaklık ve hoparlör kullanımlarının müzik deneyimlerine etkisini mevcut haliyle betimlemek amacıyla "Betimsel Tarama Modeli" kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2025-2026 akademik yılı bahar döneminde Atatürk Üniversitesi Müzikoloji Bölümü ve Konservatuarda öğrenim gören toplam 100 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Veriler, öğrenciler tarafından doldurulan anket formları aracılığıyla toplanmış ve SPSS programında frekans-yüzde analizi yapılarak çözümlenmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %83'ünün müzik dinlemek için en çok telefonu tercih ettiği ve %53'ünün kulaklık kullanımını ön plana çıkardığı saptanmıştır. Katılımcıların %67'si kulaklık ile müzikteki detayları daha iyi duyduğunu, %52'si ise müzik analizinin kulaklıkla daha kolay yapıldığını belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin %51'i yüksek sesle kulaklık kullanımının işitme sağlığı için riskli olduğunu bildiği halde, %31'i yüksek ses seviyesini tercih etmeye devam etmektedir.

Sonuçlar: Araştırma sonucunda, müzik eğitimi alan öğrencilerin bireysel dinleme ve analiz süreçlerinde kulaklığı; mekânsal ve doğal duyum gerektiren durumlarda ise hoparlörü tercih ettikleri görülmüştür. Kulaklık ve hoparlör arasında müzik deneyimi açısından belirgin bir fark olduğu (%56) sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin işitme sağlığına yönelik risklerin farkında olmalarına rağmen yüksek sesle dinleme alışkanlıklarını sürdürmeleri, bu konuda bilinçlendirme çalışmalarının gerekliliğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Dinleme, Kulaklık, Hoparlör, İşitsel Algı, İşitme Sağlığı.

ABSTRACT

BACHELOR’S THESIS

AN INVESTIGATION OF THE VIEWS OF ATATÜRK UNIVERSITY CONSERVATORY AND MUSIC SCIENCES DEPARTMENT STUDENTS REGARDING THEIR USE OF HEADPHONES AND SPEAKERS

Serap SAYGIN

June-2026, 41 page

Purpose: The main objective of this research is to determine the usage habits of audio equipment such as headphones and speakers among students of the Atatürk University Conservatory and Musicology Department, and to reveal the current effects of these devices on their auditory perception, listening preferences, and hearing health.

Method: In this research, the "Descriptive Survey Model" was employed to describe the effects of headphones and speaker usage on the music experiences of music students in its current state. The study group of the research consists of a total of 100 volunteer students studying at the Atatürk University Department of Musicology and the Conservatory during the spring semester of the 2025-2026 academic year. The data were collected through questionnaire forms filled out by the students and analyzed using frequency-percentage analysis in the SPSS program

Findings: It was determined that 83% of the students prefer the telephone most for listening to music, and 53% prioritize the use of headphones. While 67% of the participants stated that they hear the details in music better with headphones, 52% indicated that music analysis is easier to perform with headphones. Furthermore, although 51% of the students are aware that using headphones at high volume is risky for hearing health, 31% continue to prefer high volume levels.

Results: As a result of the research, it was observed that students receiving music education prefer headphones for individual listening and analysis processes, whereas they prefer speakers for situations requiring spatial and natural perception. It was concluded that there is a significant difference between headphones and speakers in terms of music experience (56%). The fact that students continue their high-volume listening habits despite being aware of the risks to hearing health has revealed the necessity for awareness-raising studies on this issue

Keywords: Listening to Music, Headphones, Speaker, Auditory Perception, Hearing Health

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT.....	v
TABLolar DİZİNİ.....	viii
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ.....	x
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş.....	1
Araştırmanın Amacı.....	4
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi.....	4
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
Varsayımlar.....	5
KURAMSAL ÇERÇEVE.....	6
Kulaklık ve Kulaklık Türleri.....	6
Hoparlör ve Hoparlör Çeşitleri.....	7
Sesin Analizi ve İzolasyon.....	8
Yöntem.....	9
Araştırmanın Modeli.....	9
Çalışma Grubu.....	9
Verilerin Toplanması.....	10
Verilerin Analizi.....	10
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	11
Bulgular ve Yorum.....	11

BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	11
İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	13
ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	15
DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	20
BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	22
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	26
Sonuç ve Öneriler	26
Sonuçlar	26
Öneriler	27
KAYNAKÇA	28
ÖZGEÇMİŞ.....	29

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 <i>Sınıf düzeyine ilişkin bulgular</i>	11
Tablo 2 <i>Günlük ortalama müzik dinleme süresine ilişkin bulgular</i>	11
Tablo 3 <i>En sık dinlenen müzik türüne ilişkin bulgular</i>	12
Tablo 4 <i>En çok kullanılan cihaz ilişkin bulgular</i>	12
Tablo 5 <i>Öğrencilerin kulaklık ve hoparlör tercihine ilişkin bulgular</i>	13
Tablo 6 <i>Öğrencilerin kulaklıkla müzik dinleme süreleri oranına ilişkin bulgular</i>	13
Tablo 7 <i>Öğrencilerin hoparlörle müzik dinleme süreleri oranına ilişkin bulgular</i>	14
Tablo 8 <i>Kullanılan kulaklık türüne ilişkin bulgular</i>	14
Tablo 9 <i>Öğrencilerin hoparlör dinleme ortamlarına ilişkin bulgular</i>	14
Tablo 10 <i>Kulaklık kullanırken müzikteki detayları daha iyi duyarım sorusuna ilişkin bulgular</i>	15
Tablo 11 <i>Kulaklık kullanımı müziğe daha fazla odaklanmamı sağlar sorusuna ilişkin bulgular</i>	15
Tablo 12 <i>Hoparlör ile müzik dinlemek daha doğal bir ses deneyimi sunar sorusuna ilişkin bulgular</i>	16
Tablo 13 <i>Hoparlör kullanımı müzikten aldığım keyfi artırır sorusuna ilişkin bulgular</i>	16
Tablo 14 <i>Kulaklık kullanımı müziğin stereo ayrımını daha iyi hissetmemi sağlar sorusuna ilişkin bulgular</i>	17
Tablo 15 <i>Hoparlör ile dinlerken müziğin mekânsal etkisini daha iyi algılayım sorusuna ilişkin bulgular</i>	17
Tablo 16 <i>Kulaklık kullanırken müzik analizi yapmak daha kolaydır sorusuna ilişkin bulgular</i>	18
Tablo 17 <i>Hoparlör ile dinlemek müziği daha gerçekçi hissettirir sorusuna ilişkin bulgular</i> ..	18
Tablo 18 <i>Kulaklık kullanımı dış ortam seslerini azaltarak dinleme kalitesini artırır sorusuna ilişkin bulgular</i>	19
Tablo 19 <i>Hoparlör ile dinlemek sosyal bir müzik deneyimi sağlar sorusuna ilişkin bulgular</i> ..	19
Tablo 20 <i>Müzik türüne göre dinleme cihazımı değiştiririm sorusuna ilişkin bulgular</i>	20
Tablo 21 <i>Klasik müzik dinlerken hoparlör tercih ederim sorusuna ilişkin bulgular</i>	20
Tablo 22 <i>Popüler müzik türlerine (pop,elektronik,vb.) dinlerken kulaklık tercih ederim sorusuna ilişkin bulgular</i>	21
Tablo 23 <i>Ders çalışırken kulaklık kullanmayı tercih ederim sorusuna ilişkin bulgular</i>	21
Tablo 24 <i>Rahatlamak için müzik dinlerken hoparlör tercih ederim sorusuna ilişkin bulgular</i>	22
Tablo 25 <i>Uzun süre kulaklık kullanmak kulak yorgunluğu oluşturur sorusuna ilişkin bulgular</i>	22
Tablo 26 <i>Yüksek sesle kulaklık kullanmak işitme sağlığı açısından risklidir sorusuna ilişkin bulgular</i>	23
Tablo 27 <i>Kulaklık ile dinlerken genellikle yüksek ses seviyesini tercih ederim sorusuna ilişkin bulgular</i>	23
Tablo 28 <i>Hoparlör ile dinlerken müziği daha uzun süre dinleyebilirim sorusuna ilişkin bulgular</i>	24

Tablo 29 <i>Kulaklık ve hoparlör arasında müzik deneyimi açısından belirgin bir fark vardır sorusuna ilişkin bulgular</i>	24
--	----

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

Db: Desibel

Hz: Hertz

Khz: Kilohertz

KAYNAKÇA

- Alluşoğlu, S., Ödemişlioğlu Aydın, E. A., Tuz, D., Uzun, E. D. (2024). Uzaktan eğitim gören üniversite öğrencilerinde farklı kulaklık tiplerinin ve farklı dinleme koşullarının azalmış ses toleransı ve işitme fonksiyonları üzerine etkisi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 11(2), 448-465. <https://doi.org/10.21020/husbfd.1303779>
- Çuhadar, C. H. (2008). Müzik ve beyin. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(2), 67-76. <https://izlik.org/JA48GD54BW>
- Değirmenli, E. (2023). Titreşimden sese bir yolculuk: çalgı akustiği. *Musikişinas Boğaziçi Üniversitesi Türk Müziği Kulübü Yayını*. <https://rrpubs.com/index.php/ijoeess/article/view/565/322>
- Göktaş, E. (2010). Melodi, dramatik aksiyon ve olay dizisi. *Sanat dergisi*(2). <https://izlik.org/JA29CP77HB>
- İmik, Ü., & Haşhaş, S. (2020). Müzik nedir ve hayatımızın neresindedir. *İnönü Üniversitesi Kültür Ve Sanat Dergisi*, 6(2), 196-202. <https://doi.org/10.22252/ijca.854961>
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Koçer, B. (2024). Gürültünün tanımı ve müzikle ilişkisi: bir literatür derlemesi. *Konservatoryum*, 11(1), 264-275. <https://doi.org/10.26650/Cons2024-1399485>
- Muştal, B.D., (2022). Ir rezonans tabanlı fotoakustik hoparlör geliştirilmesi. (Tez No. 731591). [Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Sarıkaya, R. (2020). Lisans düzeyinde mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda ritim öğretim yöntemlerinin kullanılma durumları. *The Journal of Academic Social Science* Yıl:8,Sayı:106, Temmuz 276-298. <https://asosjournal.com/files/asosjournalmakaleler/c19b376b-54ce-4f13-9e13-83ee24f3e84a.pdf>
- Ülger, E. H., & Ülger, N. (2022). Ses - müzik - felsefe. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 7(1), 79-92. <https://izlik.org/JA32BS74TG>
- Wikipedia Contributors, (2025,29 Aralık). [Wikipedia.org/wiki/Klasik_Türk_müziği](https://tr.wikipedia.org/wiki/Klasik_T%C3%BCrk_m%C3%BCzi%C4%9Fi). https://tr.wikipedia.org/wiki/Klasik_T%C3%BCrk_m%C3%BCzi%C4%9Fi